



Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Niende Afdeling)

30. april 2025 *

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – direktiv 2011/83/EU – begrebet »forbruger« – artikel 2, nr. 1) – begrebet »tjenesteydelsesaftale« – artikel 2, nr. 6) – tjenesteydelsesaftaler om undervisning af børn i den skolepligtige alder – privatundervisning – artikel 27 – levering uden forudgående anmodning – obligatoriske fag i overensstemmelse med de statslige uddannelsesstandarder«

I sag C-429/24,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Sofijski rajonen sad (kredsdomstolen i Sofia, Bulgarien) ved afgørelse af 3. juni 2024, indgået til Domstolen den 18. juni 2024, i sagen

St. Kliment Ohridski Primary Private School EOOD

mod

QX,

har

DOMSTOLEN (Niende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, N. Jääskinen, og dommerne M. Condinanzi og R. Frendo (refererende dommer),

generaladvokat: A. Biondi,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- St. Kliment Ohridski Primary Private School EOOD ved S.A. Logofetova,
- den tjekkiske regering ved S. Šindelková, M. Smolek og J. Vlácil, som befuldmægtigede,
- den tyske regering ved J. Möller og N. Scheffel, som befuldmægtigede,

* Processprog: bulgarsk.

– Europa-Kommissionen ved G. Koleva og I. Rubene, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel forelæggelse vedrører fortolkningen af artikel 2, nr. 1) og 6), og artikel 27 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT 2011, L 304, s. 64).
- 2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem St. Kliment Ohridski Primary Private School EOOD (herefter »St. Kliment Ohridski«), en privat uddannelsesinstitution, og QX, en fysisk person, vedrørende sidstnævntes betaling af en konventionalbod som følge af den ensidige opsigelse af de skolekontrakter, som QX havde indgået med denne institution, om undervisning af vedkommendes børn i den skolepligtige alder.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 93/13

- 3 Artikel 2 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT 1993, L 95, s. 29) fastsætter følgende:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

- b) »forbruger«: enhver fysisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv
- c) »erhvervsdrivende«: en fysisk eller juridisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler handler som led i sit erhverv, hvad enten det er offentligt eller privat.«

Direktiv 2011/83

- 4 Følgende fremgår af 60. betragtning til direktiv 2011/83/EU:

»Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked [og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004] (»Direktivet om urimelig handelspraksis«) [(EUT 2005, L 149, s. 22)] indeholder et forbud mod levering uden forudgående anmodning, dvs. levering af varer eller tjenesteydelser til forbrugere uden anmodning, men fastsætter ikke bestemmelser om aftalemæssige beføjelser i den forbindelse, og derfor er det nødvendigt at indføre bestemmelser om aftalemæssige beføjelser i dette direktiv, der fritager forbrugeren for forpligtelsen til modydelse i tilfælde af sådan levering uden forudgående anmodning.«

5 Følgende fremgår af artikel 2 i direktiv 2011/83 med overskriften »Definitioner«:

»I dette direktiv forstås ved:

- 1) »forbruger«: enhver fysisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv
- 2) »erhvervsdrivende«: enhver fysisk person eller enhver juridisk person, uanset om der er tale om offentligt eller privat ejerskab, der handler, herunder via en anden person, der optræder i dennes navn eller på dennes vegne, som led i sit erhverv i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler

[...]

- 5) »købsaftale« enhver aftale, i henhold til hvilken den erhvervsdrivende overdrager eller påtager sig at overdrage ejerskabet til varer til forbrugeren, herunder enhver aftale, der omfatter både varer og tjenesteydelser
- 6) »tjenesteydelsesaftale«: enhver aftale, dog ikke en købsaftale, i henhold til hvilken den erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere en tjenesteydelse, herunder en digital tjeneste, til forbrugeren

[...]«

6 Dette direktivs artikel 3 med overskriften »Anvendelsesområde« fastsætter følgende i stk. 1 og 5:

»1. Dette direktiv finder anvendelse på enhver aftale indgået mellem en erhvervsdrivende og en forbruger på de vilkår og i det omfang, der følger af direktivets bestemmelser. [...]

[...]

5. Dette direktiv berører ikke den nationale lovgivnings almindelige aftaleret såsom bestemmelserne om aftalers gyldighed, indgåelse og virkning, eftersom almindelige aftaleretlige aspekter ikke reguleres i dette direktiv.«

7 Det nævnte direktivs artikel 27 med overskriften »Levering uden forudgående anmodning« har følgende ordlyd:

»Forbrugeren fritages for forpligtelsen til modydelse i tilfælde af levering uden forudgående anmodning af varer, vand, gas, elektricitet, fjernvarme eller digitalt indhold eller udførelse af tjenesteydelser uden forudgående anmodning, jf. artikel 5, stk. 5, og punkt 29 i bilag I til direktiv

2005/29/EF. I sådanne tilfælde er manglende respons fra forbrugeren efter en sådan levering eller udførelse uden forudgående anmodning ikke ensbetydende med samtykke.»

Bulgarsk ret

Lov om førskole- og skoleuddannelse

- 8 Artikel 8 i Zakon za predutjilisjtjnonto i utjilisjtjnoto obrazovanie (lov om førskole- og skoleuddannelse) (DV nr. 79 af 13.10.2015) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »ZPUO«), fastsætter følgende i stk. 2:

»Skolepligten består indtil det fyldte 16. år og begynder med det skoleår, hvor barnet fylder syv år.«

- 9 ZPUO's artikel 29, stk. 3, lyder således:

»Private børnehaver og privatskoler opnår egenskab af juridisk person i henhold til betingelserne og proceduren i Targovski zakon [(handelsloven)] [(DV nr. 48 af 18.6.1991)], Zakon za juriditjeskite litsa s nestopanska tsel [(loven om almenyttige juridiske personer)] [(DV nr. 81 af 6.10.2000)], Zakon za kooperatsiite [(lov om kooperativer)] [(DV nr. 113, af 28.12.1991)] eller en anden medlemsstats lovgivning.«

- 10 ZPUO's artikel 301, stk. 1 og 2, fastsætter følgende:

»(1) De ydelser, der går ud over det statsligt finansierede tilbud i henhold til artikel 10, stk. 3, og som leveres af private børnehaver og privatskoler mod vederlag, er reguleret i den pågældende private børnehaves eller privatskoles vedtægter.

(2) Betingelserne og proceduren for betaling af de i stk. 1 omhandlede ydelser samt beløbenes størrelse aftales ved kontrakt mellem den private børnehave eller privatskolen og barnets eller elevens forældre.«

Lov om forbrugerbeskyttelse

- 11 Artikel 13 i de supplerende bestemmelser til zakon za zasjtjita na potrebitelite (lov om forbrugerbeskyttelse, DV nr. 99 af 9.12.2005) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, gennemførte artikel 2 i direktiv 2011/83 i den bulgarske retsorden med en næsten identisk ordlyd.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 12 QX indgik to skolekontrakter med St. Kliment Ohridski om heldagsskolegang for QX' børn i skoleåret 2022/2023 mod betaling af årlige skolepenge.
- 13 Disse børn var ifølge bulgarsk ret i den skolepligtige alder.

- 14 De to kontrakter indeholdt et vilkår, hvorefter QX ensidigt kunne opsige dem under overholdelse af en skriftlig opsigelsesfrist på en måned, og som var forbundet med betaling af en konventionalbod. Det blev i dette vilkår præciseret, at hvis QX ikke på opsigelsestidspunktet havde betalt den sidste rate, svarede konventionalboden til beløbet for den sidste rate på datoen for meddelelsen af denne opsigelse.
- 15 Disse to kontrakter blev opsagt den 4. april 2023, og QX' børn begyndte i den nye uddannelsesinstitution den 4. april 2023.
- 16 St. Kliment Ohridski har anlagt sag mod QX ved Sofijski rajonen sad (kredsdomstolen i Sofia, Bulgarien), der er den forelæggende ret, med påstand om, at sidstnævnte tilpligtes at betale den i kontrakten fastsatte konventionalbod, med henvisning til, at QX ensidigt havde opsagt de nævnte kontrakter ved at melde børnene ud af denne institution.
- 17 Den forelæggende ret har anført, at det er ubestridt mellem parterne i hovedsagen, at den sidste rate for de i hovedsagen omhandlede kontrakter ikke blev betalt. Denne sidste rates størrelse og konventionalbodens størrelse er ligeledes ubestridt mellem parterne.
- 18 QX har imidlertid bestridt gyldigheden af den nævnte konventionalbod og gjort gældende, at den er i strid med god tro, da den fører til en uberettiget berigelse. QX har gjort gældende, at konventionalboden går ud over dens sikrings-, erstatnings- og sanktionsformål.
- 19 Under disse omstændigheder ønsker den forelæggende ret for det første oplyst, om QX kan kvalificeres som en forbruger, for så vidt som den pågældende er forpligtet til at tilmelde børnene en uddannelsesinstitution.
- 20 Hvad dette angår har den forelæggende ret bemærket, at der i Bulgarien er skolepligt for eleverne op til alderen 16 år. Alt efter finansieringsformen findes der statslige og private skoler. Mens offentlige uddannelsesinstitutioner tilbyder gratis undervisning, kræver private uddannelsesinstitutioner betaling af skolepenge, som påhviler elevernes forældre. Desuden finder undervisningen på private uddannelsesinstitutioner sted på grundlag af en skolekontrakt mellem den pågældende skole og elevens forældre.
- 21 Den nævnte ret har præciseret, at der ikke er nogen forskel mellem offentlige uddannelsesinstitutioner og private uddannelsesinstitutioner med hensyn til de obligatoriske fag, antallet af undervisningstimer for disse fag og læringsindholdet. I begge tilfælde sker undervisningen i overensstemmelse med de statslige uddannelsesstandards, som fastsættes ved bekendtgørelser fra ministeren for uddannelse og videnskab.
- 22 I denne henseende har den forelæggende ret anført, at St. Kliment Ohridski er en privat uddannelsesinstitution, der er registreret som et erhvervsdrivende selskab. Denne institution modtager ikke statslige midler eller midler fra den pågældende kommune, og den finansieres udelukkende ved skolepenge, donationer og øvrige indtægter. Derudover handler den nævnte institution hverken som almennyttig juridisk person eller som andelsselskab, men som erhvervsdrivende.
- 23 Ifølge den forelæggende ret blev de i hovedsagen omhandlede kontrakter derfor dels indgået inden for rammerne af St. Kliment Ohridskis erhvervsmæssige aktivitet, dels handlede QX ikke som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession.

- 24 For så vidt som det er den pågældende forælder, der har indgået skolekontrakterne, for at vedkommendes børn kan modtage undervisningstjenesteydelser, ønsker den forelæggende ret desuden oplyst, om disse sidstnævnte børn kan anses for at være forbrugere i forbindelse med disse kontrakter.
- 25 Den forelæggende ret ønsker for det andet oplyst, om en kontrakt om en privat institutions fritagelse for undervisning, selv om der er skolepligt, udgør en »tjenesteydelsesaftale« som omhandlet i artikel 2, nr. 6), i direktiv 2011/83.
- 26 I denne henseende har den samme ret bemærket, at den omstændighed, at denne tjenesteydelse kan varetages af både offentlige uddannelsesinstitutioner og private uddannelsesinstitutioner, skaber usikkerhed om denne kvalificering. Den forelæggende ret er under disse omstændigheder i tvivl om, hvorvidt hele den pågældende aftale skal kvalificeres som en »tjenesteydelsesaftale«, henset til, at der er skolepligt, og at undervisning finder sted ifølge de statslige uddannelsesstandards, eller om den nævnte kvalificering kun skal gælde for de ydelser, der er fastsat i kontrakten, men som ikke er omfattet af området for den obligatoriske skoleundervisning, såsom forplejning, transport eller ekstra fritidsaktiviteter.
- 27 Såfremt en skolekontrakt indgået med en privat institution måtte anses for at være en forbrugeraftale, ønsker den forelæggende ret for det tredje oplyst, om artikel 27 i direktiv 2011/83 om fritagelse for forpligtelsen til modydelse i tilfælde af levering uden forudgående anmodning finder anvendelse.
- 28 Denne ret har således rejst tvivl om forældrene eller elevernes mulighed for at gøre gældende, at de ikke har anmodet om bestemte fag og timetal i de obligatoriske eller valgfrie fag. Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt afklaret, om det er muligt at begrænse en forbrugers ansvar med hensyn til at betale skolepenge med den begrundelse, at det pågældende barn ikke har anmodet om undervisningen i et bestemt fag og med et bestemt timetal.
- 29 Samlet set har den forelæggende ret understreget betydningen af at få afklaret de forhold, som disse tre spørgsmål har rejst, henset til, at den nationale ret i forbrugerretlige tvister med henblik på at beskytte den pågældende forbruger kan anvende en ufravigelig bestemmelse ex officio.
- 30 På denne baggrund har Sofijski rajonen sad (kredsdomstolen i Sofia) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal begrebet »forbruger« som omhandlet i artikel 2, nr. 1), i [direktiv 2011/83] fortolkes således, at det omfatter en forælder, som har indgået en skolekontrakt med en privatskole, hvis genstand er [...] skoleuddannelse af den pågældendes børn [i den skolepligtige alder] på denne skole, som er registreret som [erhvervsdrivende selskab]?
- 2) Skal begrebet »forbruger« som omhandlet i artikel 2, nr. 1), i [direktiv 2011/83] fortolkes således, at det omfatter en elev [i den skolepligtige alder], som på grund af en vederlagspligtig skolekontrakt mellem en forælder og en privatskole, der er registreret som [erhvervsdrivende selskab], deltager i [undervisningen] på denne privatskole?

- 3) Skal begrebet »tjenesteydelsesaftale« som omhandlet i artikel 2, nr. 6), i [direktiv 2011/83] fortolkes således, at det omfatter en skolekontrakt om obligatorisk undervisning af [en elev i den skolepligtige alder], som er indgået mellem [denne elevs] forælder og en privatskole, der er registreret som [erhvervsdrivende selskab], [når denne kontrakt fastsætter, at] finansieringen [af den pågældende undervisning] betales af forælderen i form af [denne forælders] betaling af skolepenge?
- 4) Såfremt et eller flere af de tre foregående spørgsmål besvares bekræftende, ønskes det oplyst, om artikel 27 i [direktiv 2011/83] skal fortolkes således, at eleven eller forælderen kan fritages for betaling af skolepengene, hvis de ikke har anmodet om undervisning for et bestemt skolefag eller ikke er tilfredse med undervisningen, og dette skolefag er et obligatorisk fag i henhold til de statslige uddannelsesstandarder?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første og det andet spørgsmål

- 31 Med det første og det andet spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at en forælder, som alene har indgået en skolekontrakt med en privat uddannelsesinstitution, der er registreret som erhvervsdrivende selskab, med henblik på skoleuddannelse af den pågældendes børn i den skolepligtige alder, eller en elev i denne institution inden for rammerne af en sådan kontrakt er omfattet af begrebet »forbruger« som omhandlet i denne bestemmelse.
- 32 Det skal indledningsvis bemærkes, at det følger af artikel 3, stk. 1, i direktiv 2011/83, at dette direktiv finder anvendelse på enhver aftale indgået mellem en erhvervsdrivende og en forbruger på de vilkår og i det omfang, der følger af direktivets bestemmelser, med undtagelse af aftalerne omhandlet i denne artikels stk. 3. Da skolekontrakter indgået med private uddannelsesinstitutioner ikke er omfattet af dette stk. 3, skal det fastslås, at disse kontrakter som følge af deres genstand er omfattet af direktiv 2011/83.
- 33 I medfør af artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/83 defineres begrebet »forbruger« som enhver fysisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv.
- 34 For at sikre såvel respekten for de mål, som EU-lovgiver forfølger på området for forbrugeraftaler, som sammenhængen i EU-retten skal der særligt tages hensyn til begrebet »forbruger« i andre bestemmelser i denne ret (dom af 8.6.2023, YYY. (Begrebet »forbruger«), C-570/21, EU:C:2023:456, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).
- 35 Med henblik på at fortolke artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/83 skal der derfor navnlig tages hensyn til den fortolkning, der allerede er anlagt af Domstolen for så vidt angår begrebet »forbruger« i forbindelse med direktiv 93/13.
- 36 Ud over at direktiv 2011/83, som ændrede direktiv 93/13, i vid udstrækning definerer begrebet »forbruger« i artikel 2 identisk med definitionen heraf i artikel 2 i direktiv 93/13, forfølger direktiv 2011/83 nemlig det samme formål som direktiv 93/13. Direktiv 2011/83 vedrører forbrugerrettigheder i aftaler indgået med erhvervsdrivende og tager sigte på at sikre et højt

forbrugerbeskyttelsesniveau ved at sikre forbrugernes oplysning og sikkerhed i deres transaktioner med erhvervsdrivende (jf. i denne retning dom af 8.6.2023, YYY. (Begrebet »forbruger«), C-570/21, EU:C:2023:456, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis).

- 37 Inden for rammerne af direktiv 93/13 har Domstolen fastslået, at den pågældende persons egenskab af »forbruger« skal vurderes på grundlag af et funktionelt kriterium, der består i at bedømme, om det pågældende kontraktforhold indgår i aktiviteter, der falder uden for vedkommendes erhverv. Domstolen har desuden haft lejlighed til at præcisere, at begrebet »forbruger« som omhandlet i dette direktivs artikel 2, litra b), har en objektiv karakter og er uafhængigt af den konkrete viden, som den pågældende person kan have, eller de oplysninger, som denne person faktisk besidder (dom af 24.10.2024, Zabitoń, C-347/23, EU:C:2024:919, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 I lighed med hvad Domstolen fastslog med hensyn til artikel 2, litra b), i direktiv 93/13, skal det fastslås, at denne fortolkning også gælder for direktiv 2011/83. Den præceptive karakter af bestemmelserne i direktiv 2011/83 og de særlige behov for forbrugerbeskyttelse, som er knyttet til disse bestemmelser, kræver nemlig, at der anlægges en bred fortolkning af begrebet »forbruger« som omhandlet i dette direktivs artikel 2, nr. 1), for at sikre det nævnte direktivs effektive virkning (dom af 24.10.2024, Zabitoń, C-347/23, EU:C:2024:919, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).
- 39 I det foreliggende tilfælde fremgår det for det første af forelæggelsesafgørelsen, at QX indgik to skolekontrakter med St. Kliment Ohridski om heldagsskolegang med henblik på skoleuddannelse af den pågældendes børn i skoleåret 2022/2023 mod betaling af årlige skolepenge. Det fremgår ligeledes heraf, at denne institution, som er privatfinansieret, er registreret som erhvervsdrivende selskab.
- 40 Det fremgår således, at indgåelsen af de i hovedsagen omhandlede kontrakter ikke for QX' vedkommende forfulgte et erhvervsmæssigt formål, men blot havde til formål at sikre sine børn skolegang på en privatskole.
- 41 Denne vurdering ændres ikke af den omstændighed, at disse kontrakter var blevet indgået for en periode, hvorunder der er skolepligt i henhold til bulgarsk lovgivning. I første række indeholder definitionen af begrebet »forbruger« i artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/83, der, som det er anført i nærværende doms præmis 37, er et objektivt begreb, nemlig ikke noget krav eller nogen betingelse om kontraktens formål, forudsat at formålet falder ind under dette direktivs anvendelsesområde. Navnlig er de begrundelser, der førte den pågældende person til at indgå denne kontrakt, herunder når de følger af nødvendigheden af at overholde en retlig forpligtelse, irrelevante med henblik på at fastslå, hvorvidt denne person henhører under begrebet »forbruger«. I anden række kræver det forhold, at skolegang er obligatorisk, på ingen måde, at der indgås en skolekontrakt med en privat uddannelsesinstitution. Selv om den pågældende forælder med andre ord er forpligtet til at indskrive sit barn i en uddannelsesinstitution, kan forælderen frit overlade undervisningen af dette barn til en offentlig eller privat institution.
- 42 For det andet blev de i hovedsagen omhandlede kontrakter ifølge den forelæggende rets oplysninger kun indgået mellem QX og den nævnte institution, således at de kontraktlige forpligtelser binder QX og ikke dennes børn. Da disse børn ikke er parter i de pågældende kontrakter, kan de ikke anses for at have handlet som omhandlet i artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/83 og er derfor ikke omfattet af begrebet »forbruger« i overensstemmelse med denne bestemmelse.

- 43 Henset til ovenstående betragtninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at
- en forælder, som alene har indgået en skolekontrakt med en privat uddannelsesinstitution, der er registreret som erhvervsdrivende selskab, med henblik på skoleuddannelse af den pågældendes børn i den skolepligtige alder, er omfattet af begrebet »forbruger« som omhandlet i denne bestemmelse, og
 - en elev i denne institution inden for rammerne af en sådan kontrakt ikke er omfattet af dette begreb.

Det tredje spørgsmål

- 44 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 2, nr. 6), i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at en skolekontrakt om skoleuddannelse af børn i den skolepligtige alder, der er indgået mellem en forælder og en privat uddannelsesinstitution, der er registreret som erhvervsdrivende selskab, mod denne forælders betaling af skolepenge, er omfattet af begrebet »tjenesteydelsesaftale« som omhandlet i denne bestemmelse.
- 45 Det skal i denne henseende bemærkes, at begrebet »tjenesteydelsesaftale« i dette direktivs artikel 2, nr. 6), defineres vidt, således at det omfatter »enhver aftale, dog ikke en købsaftale, i henhold til hvilken den erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere en tjenesteydelse til forbrugeren, og forbrugeren betaler eller påtager sig at betale prisen herfor«. Det følger af denne bestemmelses ordlyd, at dette begreb skal forstås således, at det omfatter alle aftaler, som ikke henhører under begrebet »købsaftale« (dom af 21.12.2023, BMW Bank m.fl., C-38/21, C-47/21 og C-232/21, EU:C:2023:1014, præmis 154 og den deri nævnte retspraksis).
- 46 Skolekontrakter som de i hovedsagen omhandlede, hvorved en privat uddannelsesinstitution påtager sig at levere undervisningstjenesteydelser til en forælders børn i henhold til de statslige uddannelsesstandarder og tillægsydelser mod denne forælders betaling af årlige skolepenge, vedrører ikke overdragelse af ejerskabet til varer som omhandlet i artikel 2, nr. 5), i direktiv 2011/83. Med forbehold af den efterprøvelse, som det påhviler den forelæggende ret at foretage, er disse kontrakter derfor omfattet af begrebet »tjenesteydelsesaftale« som omhandlet i dette direktivs artikel 2, nr. 6).
- 47 Henset til ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 2, nr. 6), i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at en skolekontrakt om skoleuddannelse af børn i den skolepligtige alder, der er indgået mellem en forælder og en privat uddannelsesinstitution, der er registreret som erhvervsdrivende selskab, mod denne forælders betaling af skolepenge, er omfattet af begrebet »tjenesteydelsesaftale« som omhandlet i denne bestemmelse.

Det fjerde spørgsmål

- 48 Med det fjerde spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 27 i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at i forbindelse med en skolekontrakt, der er indgået mellem en forælder og en privat uddannelsesinstitution, kan denne forælder fritages for forpligtelsen til betaling af de skolepenge, der er fastsat i denne kontrakt, med henvisning til, at forælderen selv eller den pågældende forælders barn ikke har anmodet om, at dette barn undervises i et bestemt skolefag, når denne undervisning i henhold til de statslige

uddannelsesstandarter er obligatorisk, eller at den nævnte forælder eller den pågældende forælders barn ikke er tilfreds med kvaliteten af undervisningstjenesteydelserne inden for rammerne af den nævnte kontrakt.

- 49 Det skal bemærkes, at det følger af artikel 27 i direktiv 2011/83, at en forbruger fritages for forpligtelsen til modydelse i tilfælde af levering uden forudgående anmodning af varer, vand, gas, elektricitet, fjernvarme eller digitalt indhold eller udførelse af tjenesteydelser uden forudgående anmodning, jf. artikel 5, stk. 5, og punkt 29 i bilag I til direktiv 2005/29, og at manglende respons fra denne forbruger i et sådant tilfælde ikke er ensbetydende med samtykke.
- 50 Levering uden forudgående anmodning defineres i 60. betragtning til direktiv 2011/83 som »levering af varer eller tjenesteydelser til forbrugere uden anmodning«. I denne henseende har Domstolen fastslået, at en adfærd, der består i, at en erhvervsdrivende afkræver forbrugeren betaling for et produkt eller en tjenesteydelse, som er blevet leveret til denne forbruger, uden at denne har anmodet herom, udgør en »levering uden forudgående anmodning« som omhandlet i punkt 29 i bilag I til direktiv 2005/29, hvortil artikel 27 i direktiv 2011/83 henviser (dom af 5.12.2019, EVN Bulgaria Toplofikatsia og Toplofikatsia Sofia, C-708/17 og C-725/17, EU:C:2019:1049, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 Artikel 27 i direktiv 2011/83 tilsigter således at hindre en erhvervsdrivende i at pålægge forbrugeren et aftaleforhold, som vedkommende ikke frit har samtykket til (dom af 5.12.2019, EVN Bulgaria Toplofikatsia og Toplofikatsia Sofia, C-708/17 og C-725/17, EU:C:2019:1049, præmis 65).
- 52 I den foreliggende sag fremgår det af den forelæggende rets oplysninger, at de i hovedsagen omhandlede kontrakter vedrører heldagsskolegang for QX' børn mod QX' betaling af årlige skolepenge. Denne undervisning sker i henhold til de statslige uddannelsesstandarter, som fastsættes ved bekendtgørelser fra ministeren for uddannelse og videnskab.
- 53 Det fremgår således, med forbehold af den efterprøvelse, som det påhviler den forelæggende ret at foretage, at denne forælder ifølge disse statslige standarter i forbindelse med skolekontrakter, der indgås mellem en forælder og en privatskole, frit forpligter sig til en samlet ydelse uden mulighed for hverken at vælge de fag, der undervises i, eller tilpasse timetallet. Det fremgår ikke af de sagsakter, som Domstolen råder over, at der blev afkrævet yderligere betaling for uønskede tjenesteydelser. Derfor kan der ikke være tale om, at en tjeneste ydes, uden at den nævnte forælder har anmodet om det.
- 54 Under disse omstændigheder kan levering af obligatorisk undervisning i henhold til de statslige uddannelsesstandarter ikke betragtes som en »levering uden forudgående anmodning« af tjenesteydelser som omhandlet i artikel 27 i direktiv 2011/83.
- 55 Det skal for så vidt angår en situation, hvor en forælder eller den pågældende forælders barn ikke er tilfreds med kvaliteten af undervisningstjenesteydelserne i forbindelse med disse kontrakter, bemærkes, at direktiv 2011/83, således som det fremgår af artikel 3, stk. 5, heri, ikke berører den nationale lovgivnings almindelige aftaleret såsom bestemmelserne om aftalers gyldighed, indgåelse og virkning, eftersom almindelige aftaleretlige aspekter ikke reguleres i dette direktiv. Denne situation skal derfor vurderes i overensstemmelse med national aftaleret.

- 56 Henset til ovenstående betragtninger skal det fjerde spørgsmål besvares med, at artikel 27 i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at i forbindelse med en skolekontrakt, der er indgået mellem en forælder og en privat uddannelsesinstitution,
- kan denne forælder ikke fritages for forpligtelsen til betaling af de skolepenge, der er fastsat i denne kontrakt, med henvisning til, at forælderen selv eller den pågældende forælders barn ikke har anmodet om, at dette barn undervises i et bestemt skolefag, når denne undervisning i henhold til de statslige uddannelsesstandards er obligatorisk
 - finder denne artikel ikke anvendelse i en situation, hvor den nævnte forælder eller den pågældende forælders barn ikke er tilfreds med kvaliteten af undervisningstjenesteydelserne inden for rammerne af den nævnte kontrakt, idet denne situation er omfattet af national aftaleret.

Sagsomkostninger

- 57 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Niende Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF,

skal fortolkes således, at

- en forælder, som alene har indgået en skolekontrakt med en privat uddannelsesinstitution, der er registreret som erhvervsdrivende selskab, med henblik på skoleuddannelse af den pågældendes børn i den skolepligtige alder, er omfattet af begrebet »forbruger« som omhandlet i denne bestemmelse
- en elev i denne institution inden for rammerne af en sådan kontrakt ikke er omfattet af dette begreb.

- 2) Artikel 2, nr. 6), i direktiv 2011/83

skal fortolkes således, at

en skolekontrakt om skoleuddannelse af børn i den skolepligtige alder, der er indgået mellem en forælder og en privat uddannelsesinstitution, der er registreret som erhvervsdrivende selskab, mod denne forælders betaling af skolepenge, er omfattet af begrebet »tjenesteydelsesaftale« som omhandlet i denne bestemmelse.

- 3) Artikel 27 i direktiv 2011/83

skal fortolkes således, at

i forbindelse med en skolekontrakt, der er indgået mellem en forælder og en privat uddannelsesinstitution,

- kan denne forælder ikke fritages for forpligtelsen til betaling af de skolepenge, der er fastsat i denne kontrakt, med henvisning til, at forælderen selv eller den pågældende forælders barn ikke har anmodet om, at dette barn undervises i et bestemt skolefag, når denne undervisning i henhold til de statslige uddannelsesstandards er obligatorisk**
- finder denne artikel ikke anvendelse i en situation, hvor den nævnte forælder eller den pågældende forælders barn ikke er tilfreds med kvaliteten af undervisningstjenesteydelserne inden for rammerne af den nævnte kontrakt, idet denne situation er omfattet af national aftaleret.**

Underskrifter